

Nr 2 - 2024

Spoven

Nordöstra Skånes Fågelklubb

Spoven

årgång 48

Nordöstra Skånes Fågelklubb - En förening för fågelintresserade

Vi vill främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan och fåglarnas livsmiljöer.

Vi vill sprida intresse för fåglar och fågelskydd hos allmänheten.

Verksamhetsområdet är Kristianstads och Bromöllas kommuner.

Vi arrangerar många exkursioner till intressanta fågellokaler, både nära och fjärran.

Vi anordnar trevliga innemöten med föredrag och bildvisningar om fåglar.

Vi erbjuder våra medlemmar lärorika och roliga studiecirklar.

Vi ger årligen ut fyra nummer av tidskriften Spoven.

Vi har kul när vi träffas. Kom med du också!

Vi organiserar och genomför ornitologiska undersökningar.

Vi föreslår och verkar för genomförandet av fågelskyddsprojekt och inventeringar.

Vi bistår myndigheter, organisationer och enskilda i ornitologiska frågor.

Föreningen har nästan 600 medlemmar - du är också välkommen!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 eller med Swish 123 225 16 27
så får du också vår tidskrift SPOVEN i brevlådan!

Medlemsavgiften är 175 kr. Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr.

Hjälp oss i fågelskyddsarbetet!

Nordöstra Skånes Fågelklubb

(medlemskap och adressändringar)

c/o Jan-Åke Nilsson, Lagerlyckevägen 2,
298 34 Tollarp. 0708 - 42 19 28

janank@hotmail.se

www.spoven.com

Organisationsnummer: 802430-9349

Tidskriften SPOVEN (4 nummer per år)

Ansvarig utgivare Jan Linder

Redaktion Patrick Tollgren Lazarov

Ulrika Tollgren

Bildredaktör Sven Birkedal

Tryck Mixi Print

2024 - Årgång 48

ISSN 1103-0917

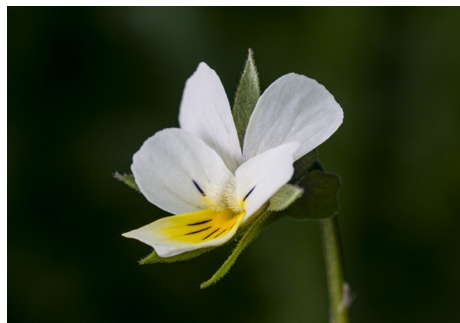
Innehåll

Ordförande sjunger ut 4

Boktips 5

Sommarens smultronställe 6

Aktuellt i fågelmarkerna 9

12 Omslagsbilden - Kärrensäppa

13 Styrelsenytt

14 Erik Schönbecks donation

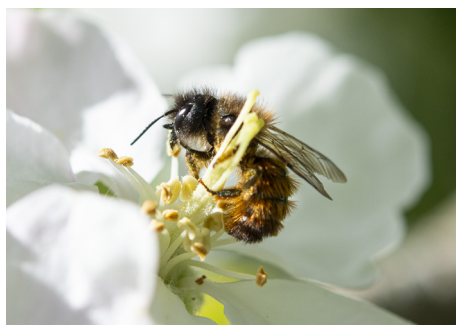
15 Fågelskådningens dag 5 maj

KFV Olseröd 16

Bli blodgivare och stöd fågelklubben 18

Fågelklubbens årliga pris 19

Kommande program 20

Omslag fram: Kärrensäppa. foto: Hans Cronert
Omslag bak: Kärrensäppor. foto: Linda Niklasson
Omslag insida (Brun kärrhök, hanne) och Innehåll foto: Patrick Tollgren Lazarov

Ordförande sjunger ut!

Historien upprepar sig inte! Eller? Om vi går mer än 40 år tillbaka i tiden planerades ett gigantiskt projekt med ett pumpkraftverk vid Ivösjön. Nu är liknande projekt på tapeten i ett nytt koncept.

Förra gången handlade det om att lyfta vatten ur Ivösjön upp till en stor damm uppe på Västanåberget söder om Blistorp och dränka ett stort område bl a Järbäcksmosse. Detta avväjdes efter en lång process och ett stort motstånd i bygden. Denna gång handlar det om att lyfta vatten ur Ivösjön upp till ett gammalt stenbrott på Vångaberget. Principen är densamma som för 40 år sen. Pumpa upp vattnet när elenergin är billig och släppa ner det via en turbin när energipriserna är höga.

foto: Ulf Lundh

Men vad har detta med fåglar och fågelskydd att göra? Jo, detta påverkar starkt Ivösjöns ekosystem då det under ett år beräknas pumpas 1/3 till 1/2 av Ivösjöns vattenvolym upp och ned ifrån Vångaberget. Enligt limnologer så dödas 100 % av djurplankton när de passerar ett pumpkraftverk. Dessa är basen i näringskedjan och kommer därmed att påverka även fåglarna. Vi har i Ivösjön ett starkt bestånd av fiskgjuse som vi aktivt stöttar med boplattformar, övervakning, ringmärkning m m. Vidare har vi skäggdopping, stork, lom, dykänder och havsörn som häckar i sjön. En sammanställning från Atlasinventering II visar en förekomst av totalt 127 fågelarter i och vid Ivösjöns närområde.

Argumenten för dylika projekt är naturligtvis goda under rätt omständigheter. Att kunna använda ett pumpkraftverk när tillgången på el är låg är naturligtvis klokt. Men då måste detta ske i ett slutet system i till exempel en nedlagd gruva med stora nivåskillnader. Detta beskrivs också på exploatörens hemsida som en utmärkt metod. Men inte genom att använda en levande sjö som Ivösjön med dess höga biologiska värden. Låt oss värna Ivösjöns alla värden även i framtiden.

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

Boktips:

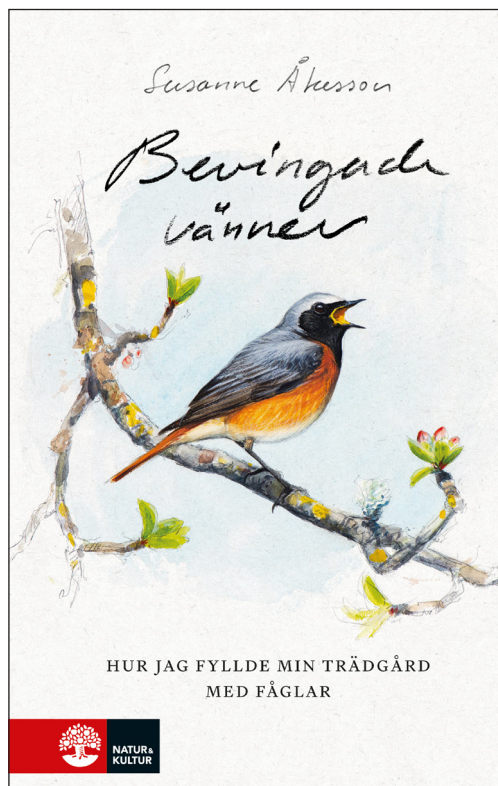
Bevingade vänner

– Hur jag fyllde min trädgård med fåglar

av **Susanne Åkesson**

De senaste åren har det kommit flera böcker om fågelmatning i trädgården. I boken "Bevingade vänner" tipsar Susanne Åkesson oss om hur vi kan få fåglar att häcka i trädgården. Både vinter och sommar ska vi kunna njuta av våra bevingade vänner. Hon är professor i evolutionär ekologi vid Lunds universitet och har speciellt forskat på fåglars och andra djurs flyttningmönster. Ni som lyssnar på Naturmorgon i P 1 vet att hon ingår i expertpanelen där.

"Det här är historien om alla fåglarna i min trädgård och hur jag fick dem att flytta in." Så inleder hon boken. Och hon har verkligen jobbat för att få fåglarna att häcka i trädgården. För ca 20 år sedan köpte hon ett hus med en ofärdig trädgård och har sedan dess planerat och planterat för sin egen nytta och nöje, men också för fåglar och andra djur. Den resan berättar hon om i boken. 21 fåglar häckar inom tomtgränsen. Varje fågelart får ett kapitel i boken där hon ger oss fakta om arten och berättar om hur hon anpassat trädgården efter just den arten. Ibland har hon gjort anpassningar för att locka fåglar till tomten. Hon byggde tornseglarbo på vinden och spelade upp tornseglarlåten under några dagar. Och så – tornseglarna kom. De dröjde några år med

att våga häcka, men har sen återkommit. Lite väl avancerat projekt för oss vanliga fågelintresserade, men inte omöjligt. De flesta tips i boken är enklare. Det handlar om vilka växter man ska välja, var man ska placera dem och hur. Hennes entusiasm inspirerar. Får se om den inspirationen varar till odlingssäsongens början!

Margareta Rydhagen

Sommarens smultronställe: Cykelvägen längs Råbelövssjöns östra sida

Av Ulrika Tollgren

Den här gången presenterar jag ett 8 km långt smultronställe, ända från Balsby till Ekestad Folkets Park. Ett smultronställe som håller året runt men utbudet varierar.

foto: Patrick Tollgren Laazarov

Cykelvägen längs Råbelövssjön östra sida är den gamla banvallen som sedan ett par år tillbaka är asfalterad hela vägen mellan Nosaby och Immeln (via Arkelstorp). Det gör den lättcyklad som en landsväg, samtidigt som man kommer väldigt nära naturen och slipper biltrafik.

Jag börjar söderifrån, Balsby badplats. Flera boende i själva Balsby har skövlat strandskogen nedanför sina tomter och därmed har även en del av vårfåglarna tystnat här. Ett kik från badplatsen ger året runt ofta fiskande gråhägerar och inte sällan även någon eller några ägretthägerar. Ett antal skäggdoppingar häckar i sjön och deras uppvaktning under våren är verkligen ett av naturens häftiga skådespel. Tyvärr har de på senare haft lite sämre häcknings-

framgång. Varför vet vi inte riktigt.

Cykelvägen utgör också en del av SL6 (Skåneleden), etapp 6 och 7 som startar på Norra Lingenäset och går till Arkelstorp. De fyra kilometrarna norrut till Österslöv går längs sjön, ofta med lite strandskog mot vattnet. Här häckar eller födosöker alla våra hackspettar och många olika tättingar. Under vår och försommaren är kören av fågelsång både flerstämmig och

foto: Patrick Tollgren Laazarov

Ekestads badplats, som är en av tre Råbelövssjön tre kommunala badplatser, ligger vacker belägen i sjöns norra del.

nästan överväldigande. Inte sällan hör du även ett knastertorrt läte när några stjärtneser tittar förbi. Ibland har jag funderat över om det kan vara så att stjärtneserna faktiskt är nyfikna och aktivt kollar upp vem som passerar förbi. Senare under under året drar ofta flockar med grönsiskor lite nervöst fram och tillbaka, domherrens karakteristiska läte hörs liksom stenknäckens. I Österslöv precis innan badplatsen vid skåneledsrastplatsen finns ett vindskydd i form av ett stort bokollon som är designat och byggt av arkitektstudenter, projektet "Arknat Skåne".

Fortsätt norrut längs cykelvägen som nu passerar ett varierande landskap med odlad mark, fruktodlingar och ekhagar men även ängar och beteshagar. Spillkråkan gör sig ofta hörd med sina olika läten här liksom nötskrikorna och med lite tur även någon nötkråka. Framåt hösten drar ofta stora flockar med trastar omkring odling-

arna, ibland med sällskap av sidensvans. Men när året är så långt gånget brukar sjön vara en magnet för stora mängder änder, skrakar och doppingar.

foto: Patrick Tollgren Laazarov

Och vänder man sig om på Ekestads badplats så har man en sumpskog med ett rikt mygg- och fågelliv.

Informationsruta

På Råbelövssjöns östra strand ligger från söder orterna Balsby, Österslöv och Ekestad

Med buss: Regionbuss 550 stannar i ett pärlband på 12 olika hållplatser mellan Balsby och Ekestad. Går alltså bra att ställa bilen och åka buss tillbaka om du inte vill gå fram och tillbaka samma väg.

Med cykel: Cykelvägen går på gamla banvallen genom Rödaled (KLFs spanmålssilo) och är skyltat mot Immeln.

Lokal på artportalen: Råbelövssjöns utlopp, Balsby, Balsvik, Åkesholm, Österslöv, Österslövshus, Flackarp och Ekestad.

Häckfåglar: Gråhäger, mindre och större hackspett, stjärtmes och diverse andra tättingar.

Regelbundna gäster: Rördrom, ägretthäger, kungsfiskare, havsörn och skäggmes.

Regelbundna gäster vintertid: stora mängder sjöfågel såsom skäggdopping, salskrake, storskrake, brunand och sothöna.

Tillfälliga besökare: Trastsångare, rödhuvad dykand, flodsångare och vitvingad tärna.

Bekvämlighet: Vid badplatserna i Balsby, Österslöv och Ekestad finns grillmöjligheter och toalett.

Tillgänglighet: Cykelvägen är asfalterad och går utmärkt att rulla fram på för den som har rullstol, rullator eller barnvagn. I Balsby finns en HWC i form av en vattentoalett.

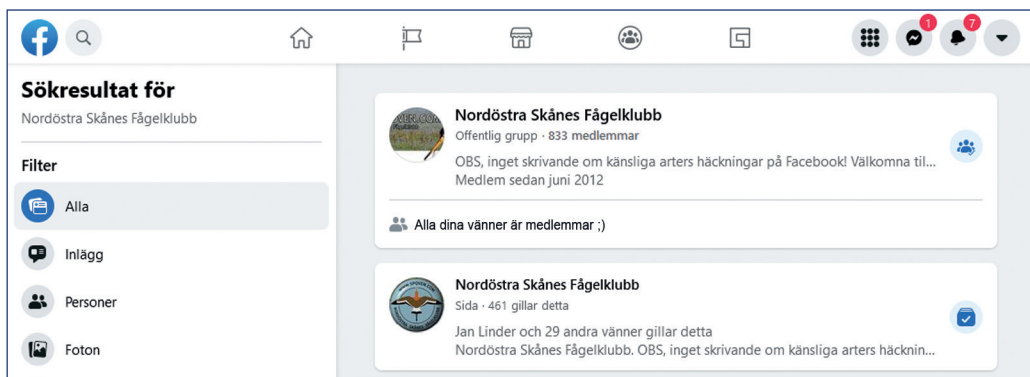
Ekestads badplats är också en pärla som bör skärsådas och avnjutas, gärna med en go'fika. Ifall du gör vandringen under våren eller försommaren fortsätter du och tar sedan höger på den korsande vägen mot Ekestads Folkets Park. Där precis bakom Folkets Park finns en häftig, skränande hägerkoloni i trädskronorna.

Ifall du tillhör den riktigt hurtiga sorten eller är cyklandes kan du med stor behållning välja att ta dig tillbaka söderut genom att ta dig runt hela Råbelövssjön. Rundan runt sjön är 22 km lång, och vägarna på västra sidan om sjön är mestadels grusvägar.

Buss 550 trafikerar den parallella landsvägen så pass regelbundet att du enkelt kan variera dagens smultronställe efter dagsform, årstid och väderläge! Och det går att ta med cykeln på bussen om man vill.

Ulrika Tollgren

Vi finns på Facebook!

Aktuellt i fågelmarkerna

Rapporterade fåglar 16 febr – 15 maj

av Jan Linder

Alla fynd som redogörs för är gjorda inom föreningens område och hämtade från rapportererna i Artportalen, <http://www.artportalen.se>. Där kan du själv lägga in dina iakttagelser och på så sätt bidra till flödet av rapporter. Alla observationer av sällsynta fåglar som tas upp här är granskade och godkända av en raritetskommitté (RK eller RRK), eller har setts av många erfarna skådare och/eller dokumenterats på sådant sätt att ett godkännande är självklart. Har du gjort ett fynd som kräver rapportskrivning för att godkännas, skriv gärna en sådan. Bifogad ljud- eller bilddokumentation underlättar både rapportskrivande och granskning.

Sedan sist

Sista halvan av februari bjöd inte på några större överraskningar. Bruna kärrhöken var kvar vid Yngsjösjön, liksom den bruna gladan vid Yngsö kapell. En jorduggla höll till några dagar vid Borrestads ängar och en tordmule och en sillgrissla noterades utefter kusten. Vid Filkesboda hördes en sparvuggla, den hördes igen en bit in i mars.

Sparvuggla hördes kort på ett par platser till i mars och jordugglan visade sig som hastigast igen. Svarthuvad mås ses av och till numera, så även helt kort i mars och i april. Stjärtnes av kontinental rasen sågs i Österslöv av och till under ett par veckor och ett par snösiskor noterades i Bromölla. En vattenpiplärka sågs ett par dagar på Oxaholmen, Skräbeåns mynning och en dag i Pulken.

Aprils stora överraskning blev den citronärla som tyvärr bara ett fåtal hann se. Det som betydligt fler fick uppleva var det överraskande inflödet av vårfåglar som anlände upp till ett par veckor tidigare än vanligt, de sågs redan under

första halvan av april. Det var både svalor och sångare som fick extra skjuts under ett par dagar av varma sydvindar i ett annars kallt april. Se ”Uppmaning” efter tabellen nedan. Sista dagarna i april bjöd på ännu en raritet för vårt område, en vitstjärnig blåhake, en ras av blåhake som sakta men säkert etablerar sig som häckfågel i sydligaste Sverige.

Maj bjöd på några korta obsar av stäpphök, småfläckig sumphöna, dubbelbeckasin, vitvingad tärna och vassångare.

Så vad är aktuellt framöver?

Nu har vi förhoppningsvis några ljumma kvällar och nätter framför oss då det går att njuta av nattsångarkören. En del av våra häckande fåglar är klara, andra har just börjat. Vågar knappt skriva det, men det står inte på förrän sydsträcket är i full gång. Det kan ge en hel del fina upplevelser mitt i sommaren, inte minst på vadarfronten. Så putsa kikaren, fyll termosen och ut och njut. Och känn dig varmt välkommen på klubbens exkursioner.

Artportalen:
<http://www.artportalen.se>

Band Nordöstra Skåne:
<https://band.us/@spoven>

Citronärla, Östra Hammaren.

I följande tabell listas de ovanligaste arterna som setts sedan sist:

Art	Plats	Individ
Stäpphök	Viby äng 10/5	1
Brun glada	Yngsjö kapell kvar i februari	1
Småfläckig sumphöna	Isternäset, Västra Fäladen 6, 8/5	1
Dubbelbeckasin	Isternäset 6-8/5	1
Sparvuggla	Ysnanäsudden, Filkesboda 26/2 - 8/3	1
	Hillehaga, Kaffatorp 27/3	1
Svarthuvad mås	Fjälkinge 23-24/3	1
	Pulken 23-24/4	2
Vitvingad tärna	Herculesdammarna 14/5	1
Vattenpiplärka	Oxaholmen, Nymölla 17-18/3	1
	Pulken 15/4	1
Vassångare	Åsums ängar 4/5	1
Vitstjärning blåhake	Karpalundsdammarna 28-30/4	1
Citronärla	Östra Hammaren 24/4	1

Uppmaning

För följande arter är det fråga om så sensationellt tidig ankomst att det behöver bekräftas genom att en raritetsblankett skrivs. Du som noterade någon av följande arter, och där det noterats att blankett krävs för din obs, uppmanas att skriva en sådan. Om det inte görs, kommer obsen inte att godkännas och vi kanske går minste om ett bekräftat unikt fenologirekord, eller missar starten på en ny trend.

För följande arter saknas rapport i skrivande stund: sävsångare, ärtsångare, svartvit flugsnappare och gulärta.

Vitvingad tärna, Herculesdammar.

Gåsräkningen september 2023 - mars 2024

Art	16 sep	14 okt	11 nov	16 dec	13 jan	17 feb	16 mar
Sädgås				550	50	550	38
Skogsssädgås - ras fabalis		1	84	10 302	14 110	11 280	4
Tundrasädgås - ras rossicus					96	533	13
Spetsbergsgås				63		67	
Bläsgås		6	87	38	120	381	79
Fjällgås							
Grågås	5 414	4 496	5 339	6 576	3 106	3 824	785
Grå x kanadagås				2			
Kanadagås		10	177	1 379	5 369	1 899	28
Vitkindad gås	516	20 311	38 652	8 919	2 450	11 916	12 742
Prutgås			3				
Rödhalsad gås							
Strippgås							
Totalsumma	5 930	24 824	44 342	27 829	25 301	30 450	13 689

Om någon är intresserad av att följa med medan vi räknar gäss så hör er till Evert Valfridsson på telefon 0706-02 30 45 eller evertvalfridsson4@gmail.com

Omslagsbilden

Kärnsnäppa (*calidris alpina*)

av Ulrika Tollgren

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Kärnsnäppa i häckningsdräkt.

Kärnsnäppan är en *Calidris*-vadare att ha koll på eftersom det är den vanligaste vadaren vid rastlokaler såsom Äspet. När sommarens vadarsträck drar igång kan dessa snäppor födosöka i stora flockar, ofta tillsammans med olika vadarfåglar. Att jämföra andra vadare med kärnsnäppa kan vara ett bra tips för att få en uppfattning om andra vadares storlek och rörelsemönster. Kärnsnäppans buk är mörk i häckningsdräkt men är ljus hos ungfåglar och i vinterdräkt.

Nästan alla kärnsnäppor som rastar hos oss tillhör den underart som häckar i fjällkedjan eller på annan plats i norra Skandinavien och dessa kärnsnäppor övervintrar runt Medelhavet och i Indien. Ibland kallas denna nominatform för den "nordliga kärnsnäppan".

Den sydliga kärnsnäppan var vanlig här för hundra år sedan men är nu nästan helt utgången från den skånska faunan. Den kvarvarande populationen finns i huvudsak på Öland och där uppskattas populationen till endast cirka 60-70 par. BirdLife Sverige håller i projekt "Sydlig kärnsnäppa", ett postkodprojekt tillsammans med Nordens Ark där metoden headstarting inledningsvis används som bevarandeteknik. Genom att samla in ägg från vilda fåglars bon, varefter ungarna kläcks och föds upp i hägn för att sedan släppas ut är förhoppningen att den pågående populationsminskningen stoppas. Projektet innefattar också inventering, fågelskydd och restaurering av lämpliga habitat.

Här kan du läsa vidare om detta "Drömprojekt":
<https://sydligkarrsnappa.se/om-projektet/>

Ulrika Tollgren

Styrelsenytt

- Årets tranverksamhet är genomförd enligt plan. Den viktigaste målsättningen är uppnådd. Inga anmälda transkador är i skrivande stund inrapporterade till Länsstyrelsen. Således har såväl matningen som vår insats att räkna tranorna i Pulken fungerat väl. Informationsverksamhet med tranvårdar har rullat enligt plan. Och klubbens försäljning har gått bra. Stort tack till er alla som ställde upp!
- Denna säsongs gåsräkningar, september 2023 till mars 2024, är avslutade. Körersättningar till räknare är utbetalda genom Lunds universitet och Länsstyrelsen. Verksamheten startar igen i september.
- Vi har beslutat att fortsatt följa kornparvarna. Dock enbart inom närområdet. Har du kontakt med några kornparvar, glöm inte rapportera dem på Artportalen. Även göktyteprojektet rullar på enligt plan.
- Vi har åter tillsammans med Skånes Ornitologiska Förening yttrat oss kring planen för en solcellspark vid Furuhuset nära Nöbbelöv. Exploatören har presenterat två olika alternativ. Där möjligen det mer begränsade alternativet kan vara acceptabelt efter ytterligare fågelinventeringar.
- Strandfodringen vid kusten är föremål för mycket diskussion och synpunkter. Vi yttrar oss enbart ur fågelskyddssynpunkt. Här kan vi hittills inte se något stort hot mot fågellivet inom vårt område.
- Vi har med tillfredsställelse tagit del av Kristiansstads kommuns skogspolicy. Policyn anger mål och riktlinjer för bruket av kommunens stora skogsinnehav. Vi finner att god naturvårds- och fågelhänsyn föreslås i denna.
- Fortsatta kontakter har tagits med kommunens naturvårdsförvaltare m fl angående det akuta problemet med stängsling och markering av leden vid fågelskyddsområdet i Äspet. Stora skador uppstod här efter stormen Babet.
- Ett stort pumpkraftverksprojekt är under planering vid Ivösjöns västra strand. Avsikten är att pumpa upp sjövattnet till ett nedlagt stenbrott på Vångaberget. Stor oro har infunnits sig om negativ påverkan på Ivösjöns unika ekosystem (se även "Ordförande sjunger ut").

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

Erik Schönbecks donation

Erik Schönbeck ringmärkte under 65 år mer än 121 000 fåglar. Erik donerade strax före sin bortgång 2003 en ansevärd penningssumma till fågelklubben vars avkastning ska komma fågelforskningen till del.

Första utdelningen ur donationen skedde hösten 2005. Exempel på projekt som erhållit bidrag är:

- Småfågelholkar i urban miljö
- Holkprojekt för olika ugglearter i skogsmiljöer
- Antipredatorburar till skydd för ängshökhäckningar
- Ringmärkningsprojekt på Näsby fält
- Kamerautrustning för kontroll av häckande göktyta
- Populations- och biotopstudie av pungmes
- Åtgärder för att gynna skräntärnehäckningar bl.a med hjälp av vättar
- Elstängsling av häckningsholmar som skydd mot predatorer

Här följer ett sammandrag av donatorns vilja och statuterna för donationen:

Stiftelsens ändamål är att stödja vetenskapliga undersökningar av fågelfaunan inom Nordöstra Skånes Fågelklubbs område (Kristianstad och Bromölla kommun). Det föreligger dock ej hinder för att stödja jämförande undersökningar utanför fågelklubbens verksamhetsområde.

Exempel på sådana undersökningar är populationsundersökningar, sträckräkningar, ringmärkning och liknande. Vidare kan fågelskyddsbefrämjande åtgärder och populationshöjande åtgärder som t ex uppsättning av holkar och plattformar vara lämpliga.

Stiftelsen bör även främja enskilda medlemmars kunskaper genom att stödja medlemmens deltagande i kurser, symposier eller andra fågelstationers verksamhet.

Stiftelsens medel är enbart avsedda för amatörornitologer.

För att erhålla medel krävs medlemskap i Nordöstra Skånes Fågelklubb.

Det förutsätts att stipendietagaren redovisar sitt resultat på lämpligt sätt, exempelvis i fågelklubbens tidskrift.

Avkastningen från donationen utgörs för tillfället av 47 000 kr. Den eller de personer som genomför eller planerar något projekt som passar in enligt donatorns vilja kan ansöka om hela eller delar av summan senast den 31 augusti 2024.

Ansökan om medel, som bör innehålla en fullständig redogörelse för projektets intentioner, genomförande, mål och hur redovisning skall ske, insänds till:

nils.waldemarsson1948@gmail.com

eller

**Nordöstra Skånes Fågelklubb
C/o Nils Waldemarsson
Skånegatan 6, 295 32 Bromölla**

Fågelskådningens dag 5 maj

av Nils Waldemarsson

Morgonens snack bland funktionärer och de första deltagarna kretsade kring de väderappar som med stort intresse konsulterades. Dessa påstod att det skulle börja regna kl 10. Men kl 08 så började regnet och pågick i drygt två timmar. Vilket naturligtvis påverkade antalet besökare och fågellivet.

Dessutom så saknades nästan helt en del stämmor bland fåglarna. T ex en sådan viktig art för området som tofsvipa. Vi blev rätt överens om att anledningen till detta borde vara den långvariga vårfloden och höga vattenståndet under den period som vadarna söker boplatser.

Det fanns helt enkelt inte en torr plats att lägga boet på.

Men trots detta så räknades 70 arter in under förmiddagen. Då även ett par rödspov. Dessa hade inte varit sedda på cirka 14 dar på ängarna. Även storspov med förmodligen tre revir glädde. Alla arter av simänder noterades. Bland annat lite ovanligare kan nämnas rastande småspov, flera grupper med brushane, sträckande dvärgmåsar, förbiflygande svarttärnor och på en närbelägen åker rastande silltrut.

Som vanligt ingick en tipspromenad med knepiga frågor. En pristagare hade 12 rätt och två hade 10 rätt på denna. Priserna kommer att nå pristagarna.

Fågelklubben tackar besökare och funktionärer för en i besvärligt och blött väder väl genomförd Fågelskådningens dag!

Rätt tipsrad för tipsrundan

Fråga	Svar	Kommentar
1	1	Svarthakad buskskvätta är fokusart under 2024
2	X	10 500 tranor räknades som mest vid Pulken i år.
3	2	C:a 75 milj par fåglar anses häcka i landet.
4	1	Tereksnäppan har fått sitt namn efter en flod.
5	X	144 göktytor har ringmärkts i holk projektet.
6	2	Pärlugglan är utsedd till årets fågel 2024.
7	1	Sydlig kärrsnäppa tillhör underarten schinzzi.
8	1	Björn von Rosen skrev "Samtal med en nötväcka".
9	2	Det ligger ett fågeltorn vid Hercules dammarna.
10	X	Dubbelbeckasin spelar sparsamt hos oss på våren.
11	1	Knölsvan är globalt den vanligaste svanarten.
12	X	Gråsiska var den näst vanligaste arten.
13	2	Det är en mindre hackspett på bilden.

Prislista tipsrundan

Bokpris: Leif Johansson
Vykort: Sirpa Hjelm
Christel Sukell

Nils Waldemarsson

KFV Olseröd, Katastrofhjälp – Fåglar och Vilt

av Thomas Lindblad

Under de senaste åren har paret Veronica och David Johansson idogt och målmedvetet byggt upp en ny anläggning för Katastrofhjälp – Fåglar och Vilt jämte sin bostad strax utanför Olseröd. Paret Edelius KFV-verksamhet vid Allarp upphörde helt vid årsskiftet och nu är det istället hit, till Yngsjövägen 1540–9, 297 91 Vittskövle du bör vända dig, om du finner och behöver lämna in skadade/sjuka vildfåglar, ekorrar, igelkottar eller harar för vård och rehabilitering.

Veronica och David har bott på platsen i 20 år. Veronica har ett stort och varaktigt djurintresse. Hon har 14 års erfarenhet av lantbruksarbete och smådjurshållning. Till vardags driver hon städfirman Wikkans Puts & Røj, men stora delar av sin fritid ägnar hon åt att ta hand om de fåglar och däggdjur som allmänheten lämnar in för vård och återhämtning. David, som jobbar på ATA Timber Widtsköfle AB, är naturintresserad jägare som även samarbetar med polisen vid eftersöksjakt i samband med vilto-lyckor i området från Everöd och neråt Simrishamnstrakten. Båda har haft ett växande engagemang och deltagande i KFV sedan 2020. Under vintern som gick ägnade de många timmar åt tvättning och vård av oljeskadade fåglar från utsläppsområdet vid Hörvik på Listerlandet.

2022 påbörjade Johanssons byggandet av en fristående viltvårdsbyggnad. Här finns nu ett mottagningsrum med rinnande varmt & kallt vatten och andra sanitära resurser, frysbox och matförråd, tre rymliga förvaringsvoljärer, ett flertal burar i olika format samt ett välutrustat kontorsutrymme. Byggnaden har fönster och öppningar som vetter norrut för att undvika onödig soluppvärmning sommartid.

Det finns långtgående planer på att bygga en rymlig flygträningsvoljär. På angränsande låglänt mark finns även tankar på att med tiden ta upp en mindre våtmark för rehabilitering av skadade änder, gäss och sjöfåglar.

foto: Privat

Veronica, här med en patient, en ekorrunga.

Det är många vilda djur som kommer till skada i trafikolyckor, vid kollisioner med fönsterrutor och ledningar, i samband med oljeutsläpp, efter närkontakt med hundar och katter etc. Många fåglar och däggdjur har redan fått omvårdnad, mat, vila och rehabilitering hos David och Veronica, vid behov förmedlar de även veterinärbehandling.

När jag besökte anläggningen i mitten av april fick jag bland annat se en lätt trafikskadad tofsvipa som åt begärligt av serverade mjölmaskar. Dessutom var flera halv vuxna ekorrar och några igelkottar inne för återhämtning.

David framför rehab-voljäreerna

Tillströmningen av patienter varierar över året och jag får höra att många fågelarter har varit intagna för kortare eller längre behandling: skäggdopping, alfägel, gravand, duvor, gök, tornseglare, svalor och rödstjärt. Flera ugglor har varit i vård: kattuggla, hornuggla, berguv och lappuggla. Även dagrovfåglar som röd glada, sparvhök, duvhök, tornfalk, ormråk och kungsörn har fått tid för läkning och återhämtning hos Veronica och David.

Målsättningen är naturligtvis att så många patienter som möjligt efter omvårdnad ska kunna återfå sin frihet i naturen. Ofta går det bra och djuren kan då med tiden släppas fria, men i svårare fall tvingas man ta beslut om skonsam avlivning. Alla patienter diarieförs och de här uppgifterna läggs sedan till grund för den årligt upprättade KfV-statistiken.

När du framledes påträffar skadade fåglar eller mindre däggdjur, tveka inte att kontakta David på 070-258 14 34 eller Veronica på 073-855 92 22. Vägen till KfV Olseröd hittar du lätt i Google Maps, sök på Yngsjövägen 1540-9.

Värt att notera - du befinner dig då bara någon kilometer söder om Segesholm, där Jan Danielson med vänner startade upp KfV-verksamheten på sena 1970-talet!

Du kan enkelt stödja verksamheten genom att själv bli medlem i KfV (årsavgift 100 kr, familjemedlem 25 kr) eller med ett ekonomiskt bidrag till KfV:s bankgiro 265-3764 alternativt till Swish-kontot 1232 086 189.

En liten inblick i den fina verksamheten får du genom att besöka Facebooksidan KfV Olseröd.

Thomas Lindblad

Bli blodgivare och stöd fågelklubben!

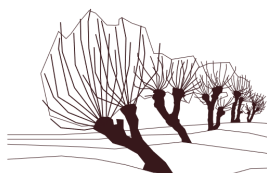
Det behövs fler som ger blod i Skåne! Därför tar Sparbanken Skåne initiativ för att få fler att bli blodgivare. Under 2024 har du som blir **ny** blodgivare möjlighet att välja en ideell förening som banken skänker 1000 kronor till.

Anmäl dig på <https://geblod.nu/bli-blodgivare> och gör där även snabbkontrollen för att se om du har chans att bli blodgivare. Därefter blir du kontaktad och får en tid för provtagning.

Följ länken nedan för att fylla i en blanketten som du sedan ska ge till personalen i samband med ditt första besök på någon av GeBlods blodcentraler eller blodbussen i Skåne. Tack för din viktiga insats!

Scanna här för att komma till blanketten
<https://sparbankenskane.se/blodgivare>

Sparbanken
Skåne

Fågelklubbens årliga pris

Styrelsen har beslutat att tilldela fågelklubbens årliga pris till Lars-Göte Nilsson för nytänkande layout och presentation av årsrapporten.

Sedan ett par år tillbaka medföljer årsrapporten som ett särtryck till Spoven nr 3. Ett arbete som pågår för fullt.

Utöver skådandet håller Lars-Göte i fågelresor via Birdwave och spelar i bandet ”Stenen kryper”.

foto: Josefín Svensson

Lars Göte Nilsson, årets pristagare.

Fågelklubben behöver dig som medlem, men ser gärna fler familjemedlemskap också.

Ju fler medlemmar vi är, ju starkare röst för fågelskyddet!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 eller via **Swish 123 225 16 27**. Glöm inte mejla (eller ringa) vår kassör med adressuppgifterna om ni är ny medlem. Jan-Åke Nilsson, mail: janank@hotmail.se, mobil: 0708 - 42 19 28

Medlemsavgiften är 175 kr.

Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr

Kommande program

Alla är hjärtligt välkomna och var inte rädda för att komma med även om ni saknar tubkikare. Alla som har låter gärna andra också titta. Undrar du över något så ring till respektive kontaktperson. Kontaktuppgifter för alla exkursionsansvariga hittar du i slutet av programmet. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemangen finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

Juli

Sön 14 jul

Vadarspaning I i Äspet

Tre söndagar i följd skådar vi bland det, som samlats så här års i Äspet, en av landets hetaste rastplatser för vadare! Kom och njut tillsammans med Ulrika Tollgren, som guidar i fågeltornet bland det, som rör sig i fågelskyddsområdet. Samling parkeringen i Äspet, Åhus, kl. 07.00 Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite fika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet och naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Spovsnäppa. foto: Patrick Tollgren Lazarov

Sön 21 jul

Vadarspaning II i Äspet

Se 14 juli! OBS- idag dock samling vid parkeringen i Äspet, Åhus, kl. 17.30! Greger Flyckt hjälper oss att hitta rätt bland det, som dyker upp. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 28 jul

Vadarspaning III i Äspet

Se 14 juli! OBS- idag dock samling vid parkeringen i Äspet, Åhus, kl. 07.00! Jan Linder hjälper oss att hitta rätt bland det, som dyker upp. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Augusti

Lör 17 augusti Fåglar på Härlövs ängar

Tillsammans med Ulf Sjölin tillbringar vi några timmar i skiftet mellan sensommar och tidig höst på det tätortsnära området Härlövs ängar. Samling kl. 07.00 på parkeringen vid naturum Vattenriket och sen spanar vi längs delar av Linnérundan efter vad som kan dyka upp. Kontaktperson: Ulf Sjölin.

Lör 24 aug Sensommarfåglar längs Nordostskånska kusten

Tillsammans med klubbens ordförande Nils Waldemarsson gör vi än en gång en skådartur någonstans längs Bromölla kommuns kustområden så här i övergången mellan sensommar och höst. Samling Maxi:s parkering, Bromölla, kl. 08.00! Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Ökenstenskivåta. foto: Patrick Tollgren Lazarov

September

Sön 8 sep Sträckskådning i Juleboda

Det sträcker många fåglar längs vår skånska ostkust under hösten. Kom till stranden i Juleboda och kolla in sträcket tillsammans med Greger Flyckt, som hjälper oss med artbestämningarna. Vi samlas i Juleboda kl. 06.00 och ser under några timmar hur den här dagens sträck kommer att se ut. Glöm inte lite stärkande förmiddagsfika! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 14 sep Gåsräkning

Dags för fågelklubbens gåsräknare att starta ännu en säsong med månatliga inventeringar av gässen inom klubbens område! Som vanligt lär det väl vara ganska tunnsått med andra arter än grågäss och kanske vitkindade gäss (möjligtvis också några enstaka kanadagäss), så här i början av inventeringssäsongen. Efter gåsräknarnas turer genom landskapet den här förmiddagen har vi ytterligare lite kalla fakta kring gässen i vårt område! Kontaktperson: Evert Valfridsson

Sön 22 sep

Med Mats i hemmamarker

Vi satsar på ytterligare trevliga möten med höstfåglar, när vi tillsammans med Mats Johansson ger oss ut i hemmamarker för att kolla in vad årstiden har att erbjuda. Vi samlas kl. 08.00 på parkeringen vid naturum Vattenriket och tillbringar sedan förmiddagen dit där Mats ”fågelradar” fört oss. Lite stärkande förmiddagsfika rekommenderas! Kontaktperson: Mats Johansson

Oktober

Lör 5 okt

Euro Birdwatch med höstfåglar på Näsby fält

Under helgen 5 och 6 oktober genomförs internationella Euro Birdwatch för 32:a gången! Mer än 100 miljoner fågelindivider har rapporterats under de år, som arrangemanget genomförts, och på olika sätt har över 1 miljon människor över hela Europa deltagit! Otroliga siffror och allt för att rikta uppmärksamheten på fåglarnas flyttning och deras behov av bestående rastplatser och övervintringsområden! Vi satsar på två arrangemang inom vårt område:

Först tar oss Ulrika Tollgren den här dagen med ut bland fåglarna på delar av Näsby fält i de nordliga delarna av Kristianstad tätort längs bl.a. Araslövssjön. Vi samlas på parkeringen vid Norra Lingenäset kl. 08.00 och ser hur fågelhösten ser ut så här dags. Ta med kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson: Ulrika Tollgren.

Sön 6 okt

Euro Birdwatch med fågelsträck i Juleboda

Vi satsar alltså på ytterligare en aktivitet under Euro Birdwatch – nu tillsammans med Greger Flyckt i Juleboda, där vi följer de fåglar, som sträcker längs Skånes ostkust. Vi starter kl. 06.45 och viker sedan förmiddagen från strax före soluppgång åt den här kustlokalen längst söderut i Kristianstads kommun. Vi hoppas på rätt vindar så att fågellivet ska bli lättare att följa från land. Glöm inte kikaren och att packa med lite förmiddagsfika. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 12 okt

Gåsräkning

Kan vi i gåsflockarna i våra trakter redan nu ana, att vi närmar oss stundande övervintring? Har de första sädgässen kommit ner till oss? När klubbens inventerare är klara den här dagen, vet vi svaren. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Anpassa kläder och skodon efter väder och årstid! Ta gärna med fika, vi är ofta ute 3-4 timmar. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemang finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

Kontaktpersoner

Evert Valfridsson:	0706-02 30 45	evertvalfridsson4@gmail.com
Mats Johansson	0707-20 56 23	mats.johannesson@yahoo.se
Ulf Sjölin	0735-93 58 65	kjugex@gmail.com

NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB

Styrelsen

Nils Waldemarsson ordf	0706-52 63 11
Jan Linder v ordf	0725-88 20 51
Hans Cronert sekreterare	0708-77 77 35
Jan-Åke Nilsson kassör	0708-42 19 28
Ulrika Tollgren	0738-08 37 73
Greger Flyckt	0709-71 16 80
Josefin Svensson	0733-54 89 71

Lokal rapportkommitté

Nils Waldemarsson	(Sammanställande)
Greger Flyckt,	(Rapportmottagare)
	0709-71 16 80

Floravägen 13, 291 43 Kristianstad
greger.flyckt@utb.kristianstad.se

Linda Niklasson
Hans Cronert
Göran Flyckt
Thomas Lindblad
Jan Linder
Christer Neideman
Lars Göte Nilsson
Mats Johannesson
Ulf Sjölin
Magnus Ny
Ulf Gärdenfors

Fågelstationskommitté

Greger Flyckt	0709-71 16 80
Patrik Olofsson	0706-69 47 63
Göran Flyckt	0738-09 99 29

IT-kommitté

Patrick Tollgren Lazarov(sk) 0734-38 22 92
patrick@tollgren.se
Ulrika Tollgren (ansv. utgiv.) 0738-08 37 73
ulrika@tollgren.se
Sven Birkedal 0730-79 87 44

Katastrofhjälp Fågel och Vilt

<http://www.kristianstadbromolla.kfv-riks.se>

Ringmärkningscentralen på Naturhistoriska Riksmuseet

<http://nrm.spovent.se>

Geese (ringmärkning av gäss och svan)
<http://www.geese.org>

SPOVEN-redaktionen

Patrick Tollgren Lazarov (samk.) 0734-38 22 92
Ekbacken 7, 291 55 Arkelstorp
patrick@tollgren.se

Jan Linder (ansv. utgivare) 0725-88 20 51
janlinder48@gmail.com

Ulrika Tollgren 0738-08 37 73
ulrika@tollgren.se

Sven Birkedal (bildredaktör) 0730-79 87 44
sven.birkedal@mixmail.nu

Programkommitté

Evert Valfridsson (sk)	0706-02 30 45
Mats Johannesson	0707-20 56 23
Ulf Sjölin	0735-93 58 65

Representanter SkOF:s Forsknings- och Fågelskyddskommitté

Nils Waldemarsson	0706-52 63 11
Hans Cronert	0708-77 77 85

Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Nils Waldemarsson	0706-52 63 11
Hans Cronert	0708-77 77 35

Kommunornitolog i Kristianstads kommun

Nils Waldemarsson	0706-52 63 11
-------------------	---------------

Kommunornitolog i Bromöllas kommun

Nils Waldemarsson	0706-52 63 11
-------------------	---------------

Gåsgruppen (för förvaltning av gäss och tranor på Kristianstadsslätten)

Nils Waldemarsson	0706-52 63 11
-------------------	---------------

Medlemsavgift per år

Fullbetalande	175:-
Familjemedlem	25:-
Ungdomsmedlem	25:- (upp till 25 år)

Plusgiro	164 24-4
Swish	123 225 16 27

